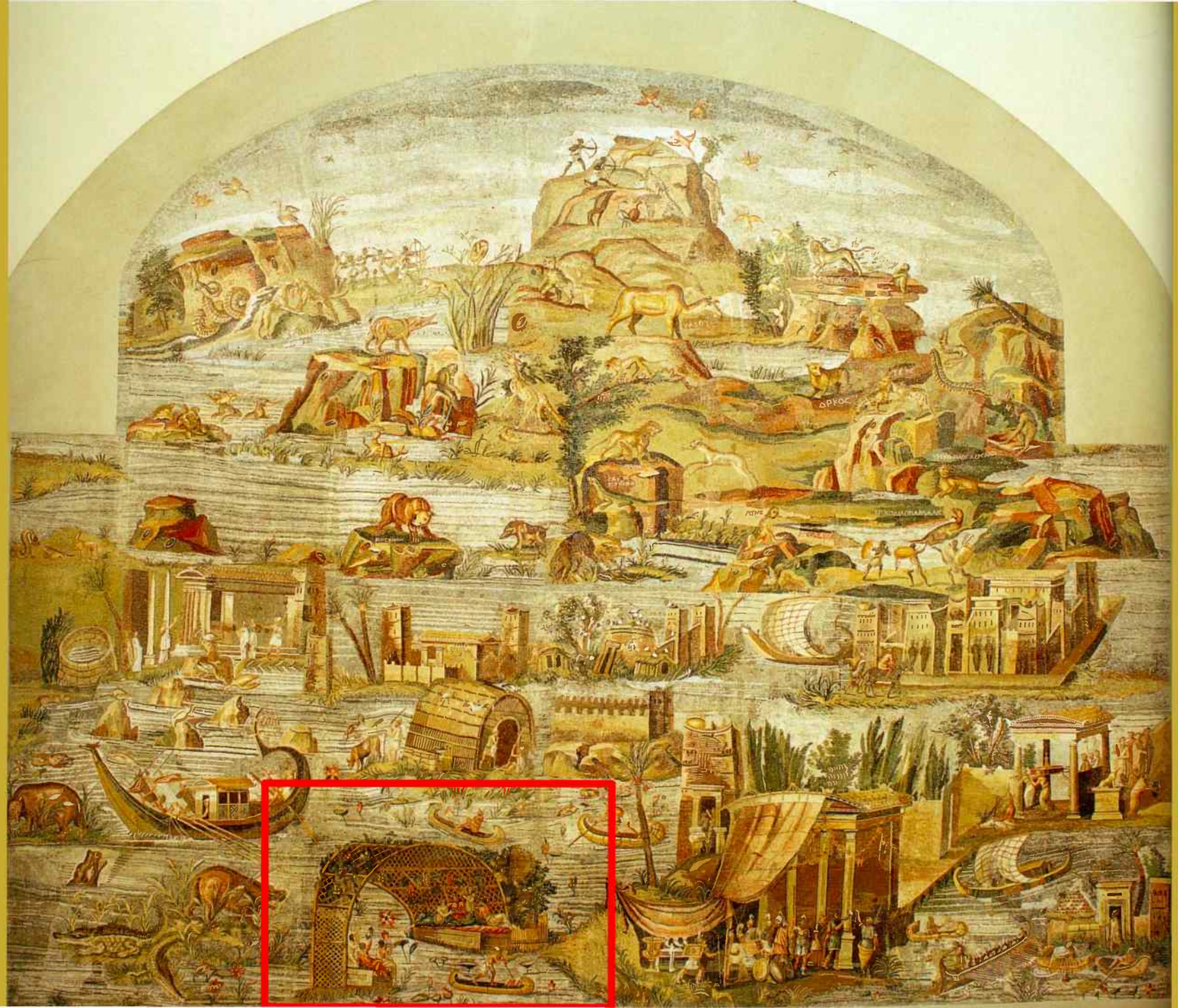

Cassiano dal Pozzo (1588–1657)

Το μωσαϊκό του Νείλου από την Παλεστρίνα, σε απόδοση του Dal Pozzo και σε σχεδιαστική αναπαράσταση.

Bernard de Montfaucon (1655–1741).
Εξέδωσε εγκυκλοπαίδεια για ελληνικές και
ρωμαϊκές αρχαιότητες σε 15 τόμους.

PROMETHEE QUI FORME L'HOMME AVEC MINERVE, QUI LUI DONNE L'AME. 1. CUPIDON ET PSYCHE. 2. NEPTUNE. 3. VULCAIN QUI FORGE.
IMAGE TOUTE SYMBOLIQUE

*L'antiquité expliquée et représentée en figures (1719),
«Εξήγηση και απεικόνιση των αρχαιοτήτων»*

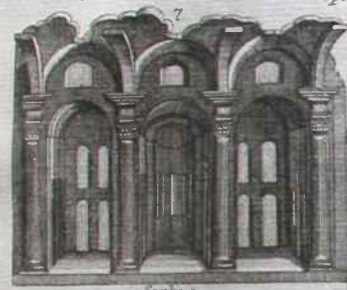
Nimrodphylae Reg. Gall.

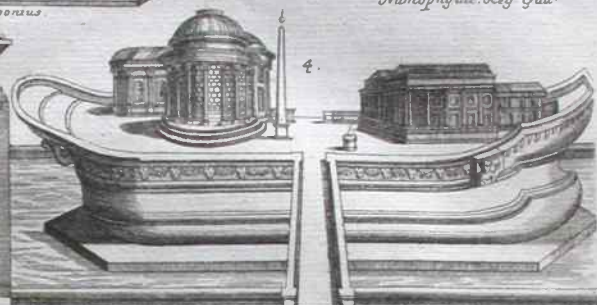
Sponus

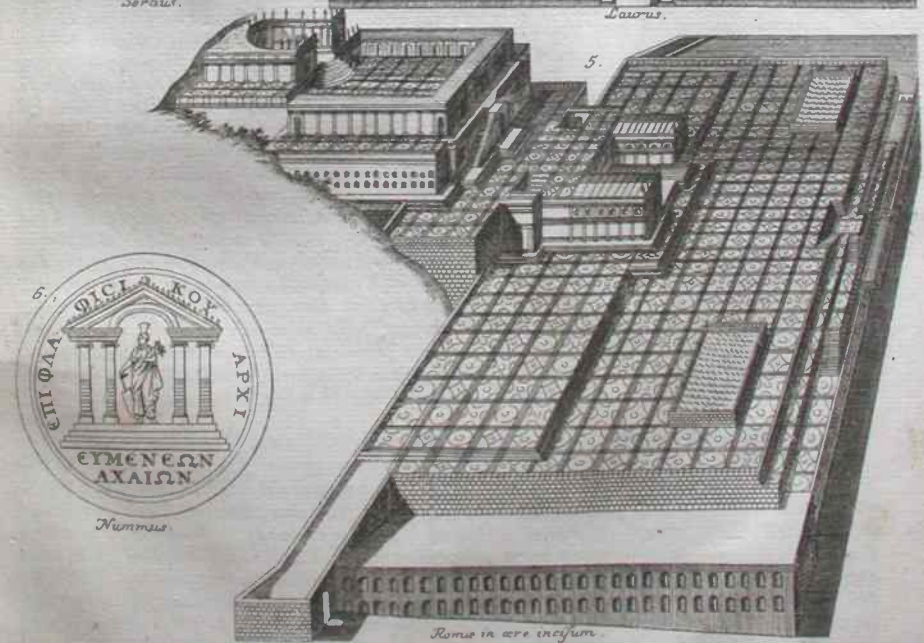
Nimrodphylae Reg. Gall.

Sepius

Laurus

Rome in aere incyrum

Nimrodphylae

1. Templum Minervae Athenis 2. Templum Dianae Ephesinae 3. Templum Mercuris 4. Templum Aesculapii in Insula Tiberina 5. Templum Fortunae Praenestinae 6. Templum aliud Fortunae 7. Facies interna templi Pacis.

Montfaucon, Ναοί και ιερά, εκτός άλλων ο Παρθενών.

Τα πρώτα μουσεία αρχαιοτήτων

Μουσείο Καπιτωλίου, Ρώμη

Ιδρύθηκε το 1471 από τον Πάπα Σίξτο Δ΄ με τη δωρεά έξι αρχαίων χάλκινων αντικειμένων που βρίσκονταν ως τότε στη συλλογή του στην εκκλησία του Αγίου Ιωάννου του Λατερανού (San Giovanni in Laterano), στο λαό της Ρώμης. Βρίσκεται από τότε σε αναγεννησιακό παλάτι στο λόφο του Καπιτωλίου, στο κέντρο της Ρώμης.

Μουσείο Καπιτωλίου, Ρώμη

Δύο από τα
πρώτα εκθέματα:
το κολοσσιαίο
πορτρέτο του
Μεγάλου
Κωνσταντίνου
και το παιδί που
τραβά αγκάθι
από την
πατούσα του.

Μουσείο Καπιτωλίου, Ρώμη

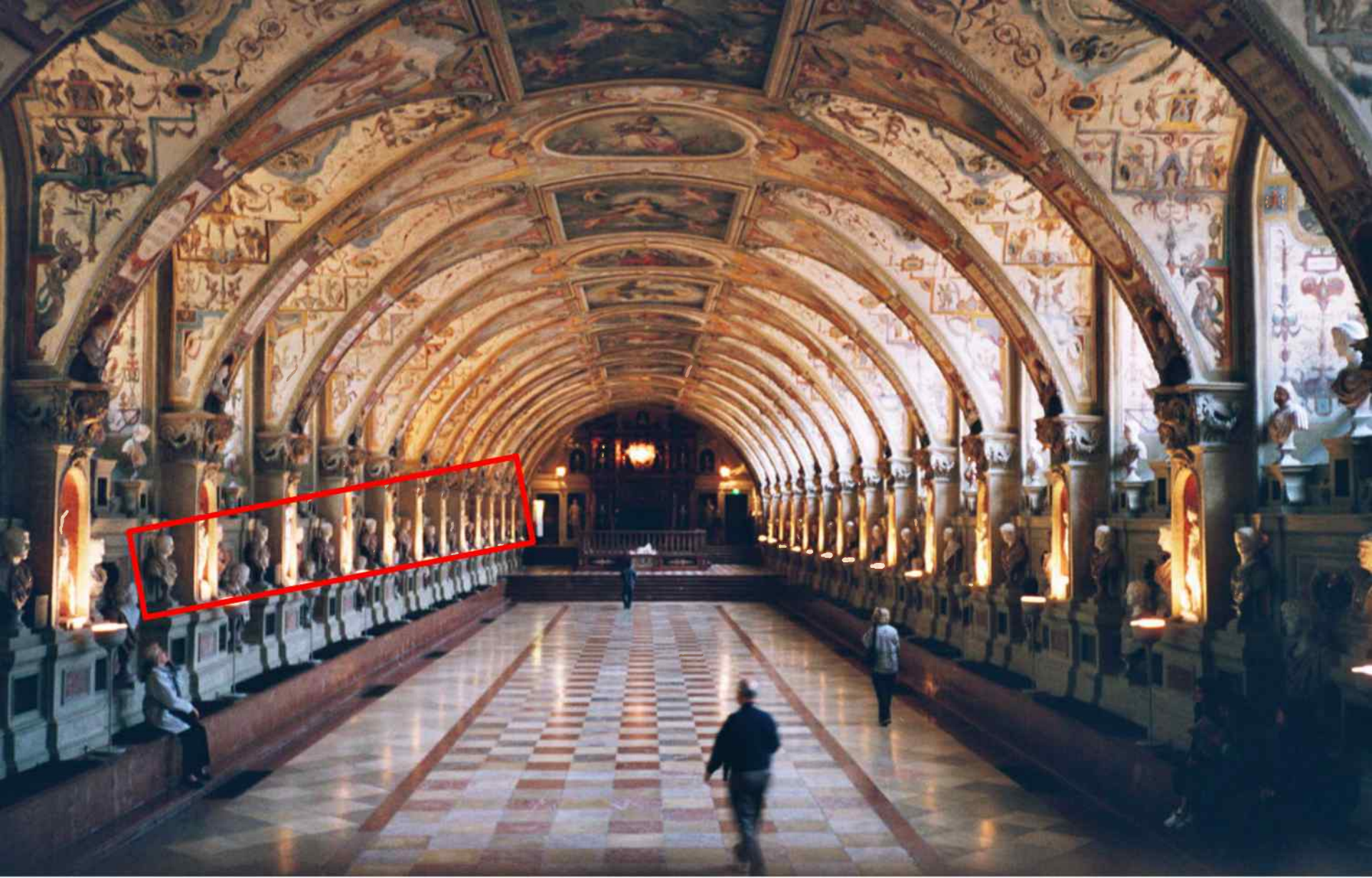

Άλλο ένα από τα πρώτα εκθέματα: η λύκαινα με τα δίδυμα Ρωμόλο και Ρέμο.

Τα πρώτα μουσεία

Ο Jacopo Strada (1507-1588), αρχιτέκτων – καλλιτέχνης – μεσάζων στην εμπορία έργων τέχνης. Πίνακας του Τιτσιανού.

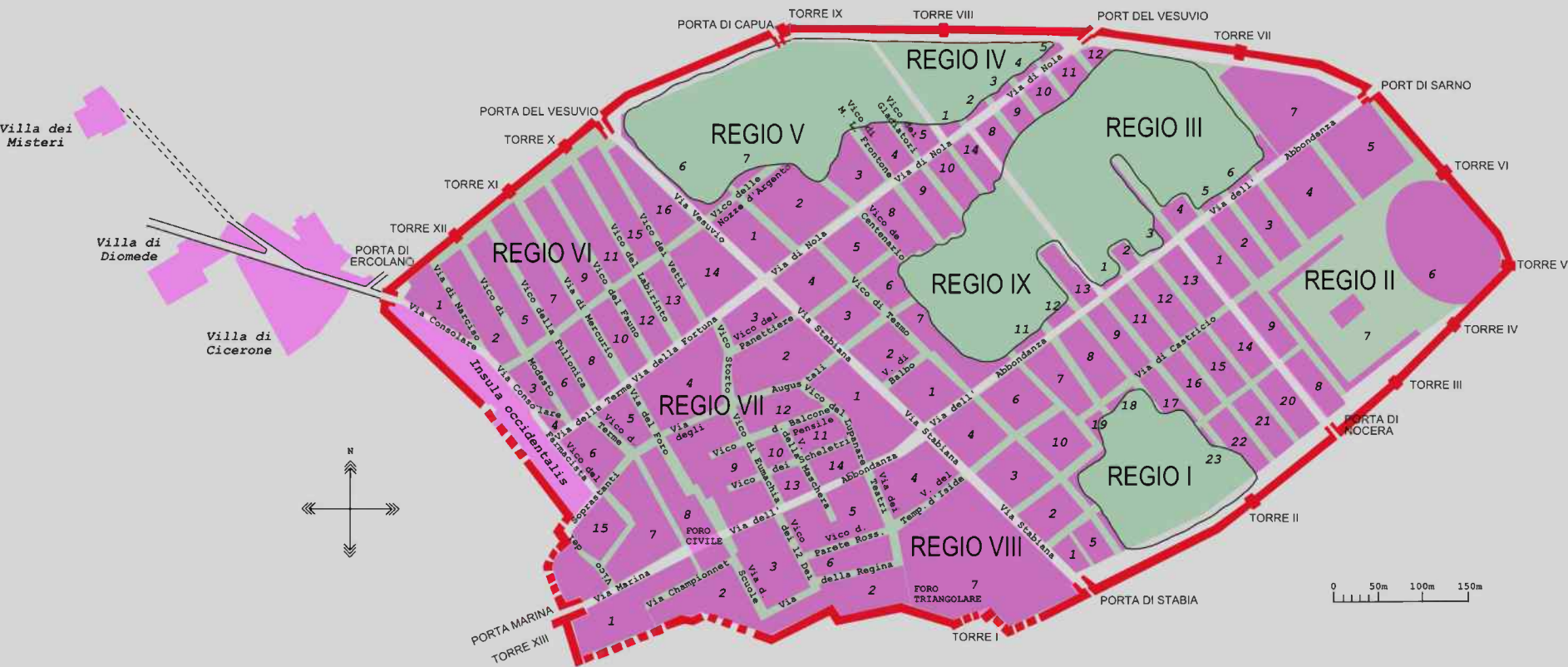

Το λεγόμενο antiquarium («συλλογή αρχαιοτήτων») του παλατιού στο κέντρο του Μονάχου, έργο του Jacopo Strada. Με κόκκινο: σειρά πορτρέτων ρωμαίων αυτοκρατόρων.

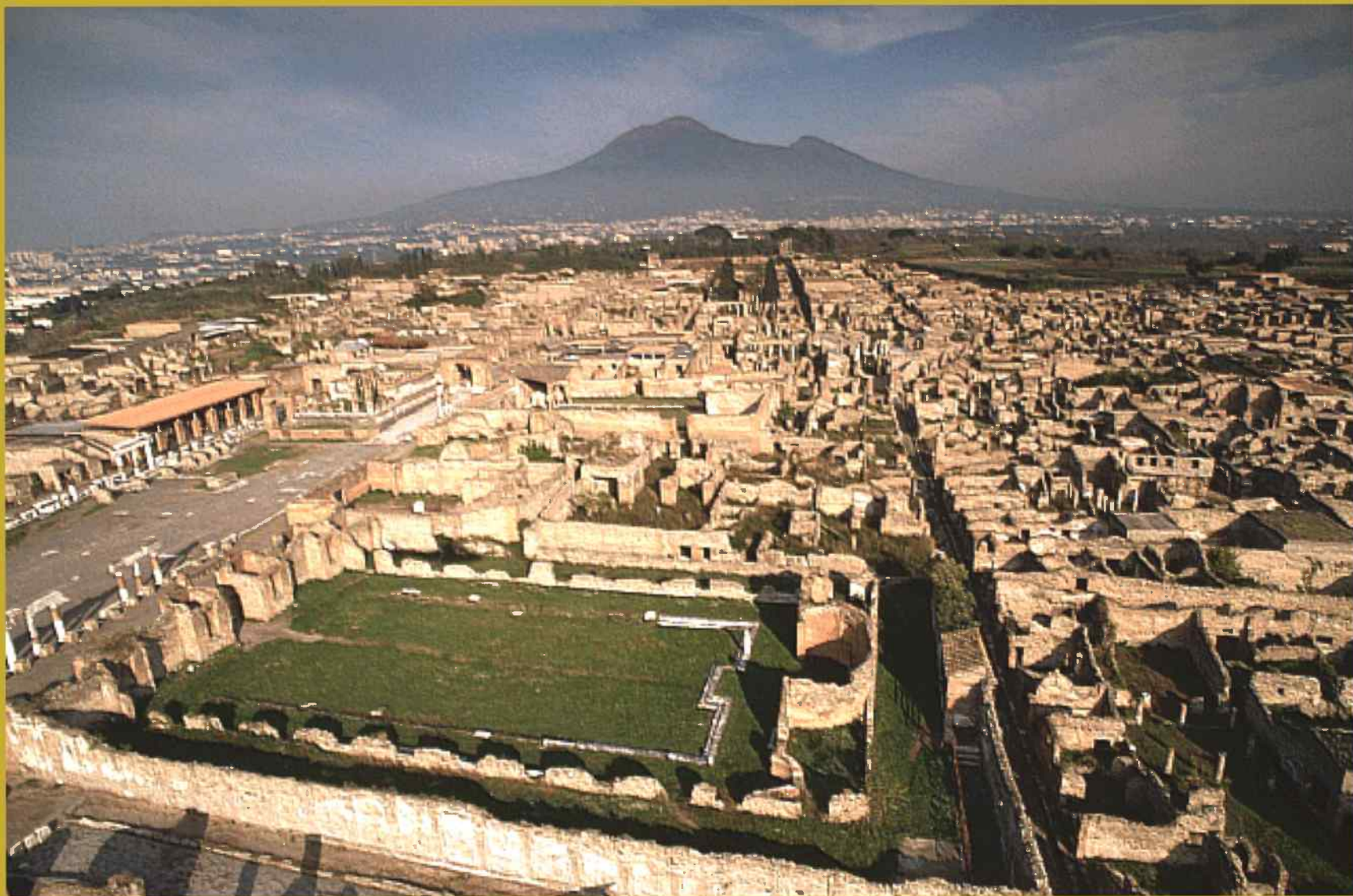
Πρώτες «επιστημονικές» ανασκαφές: Ανασκαφές Ηρακλείου και Πομπηίας (Ercolano και Pompei)

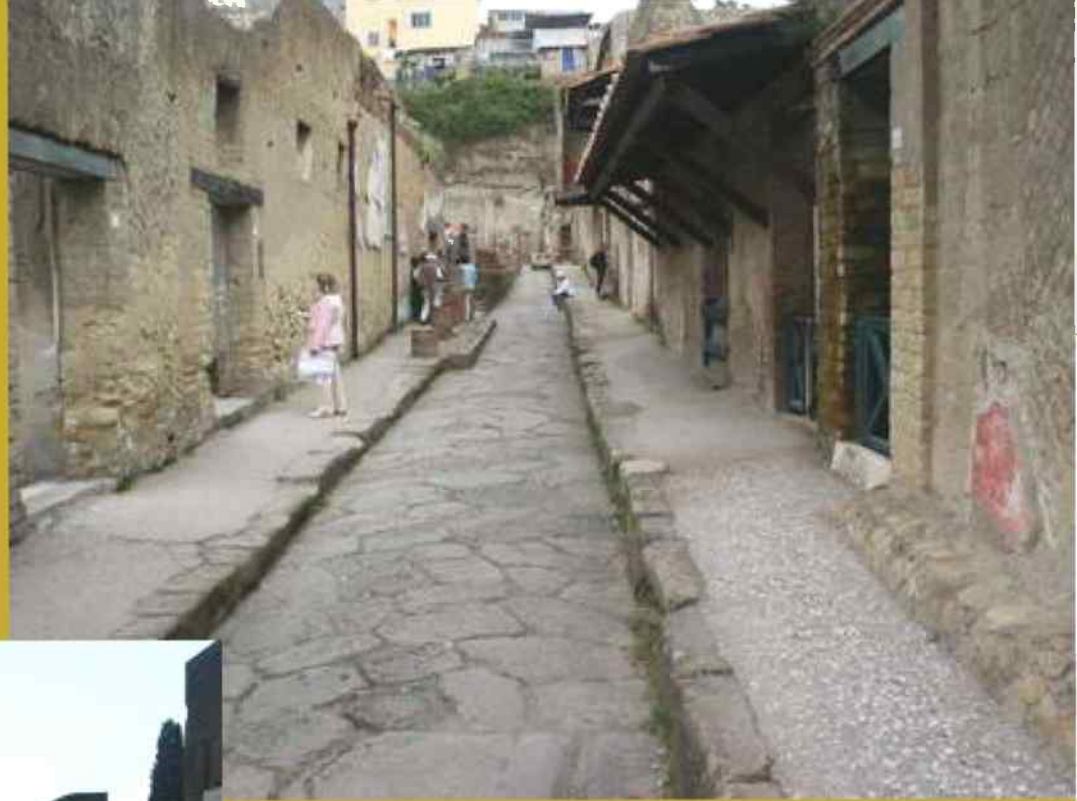
Πρώτες «επιστημονικές» ανασκαφές: Ανασκαφές Ηρακλείου και Πομπηίας (Ercolano και Pompei)

Σχέδιο της Πομπηίας.

Πομπηία.

Πομπηία, λεπτομέρειες:
δρόμοι, κάτω πέρασμα για
πεζούς.

Πομπηία, λεπτομέρειες:
Ταχυμαγειρείο (άνω) και
μύλοι σε φούρνο /
αρτοποιείο (κάτω).

Πομπηία, λεπτομέρειες:
επιτοίχιο μωσαϊκό (άνω)
και τοιχογραφία (κάτω)
σε ιδιωτικές οικίες.

Πομπηία και
Ηράκλειο, ευρήματα
από τις πόλεις.
Αρ.: Μαρμάρινο
αντίγραφο του
Δορυφόρου του
Πολυκλείτου
(Πομπηία).
Δε.: Χάλκινο
αντίγραφο γυναίκας
από το Ηράκλειο
(«μεγάλη
Ηρακλειώτισσα»).

Ο Johann Joachim Winckelmann (1717–1768) και η Ιστορία της Αρχαίας Τέχνης

Ο Winckelmann συγγράφει την «Ιστορία της αρχαίας τέχνης». Δεξιά πίσω του: προτομή-πορτρέτο του Ομήρου.

Johann Winckelmanns
Send schreiben
von den
Herculanischen Entdeckungen.

An den
Hochgebohrnen Herrn,
H e r r n
Heinrich Reichsgrafen von Brühl,

Starosten von Polynow, Rittern des hierosolymitanischen
Ordens von Malthe,

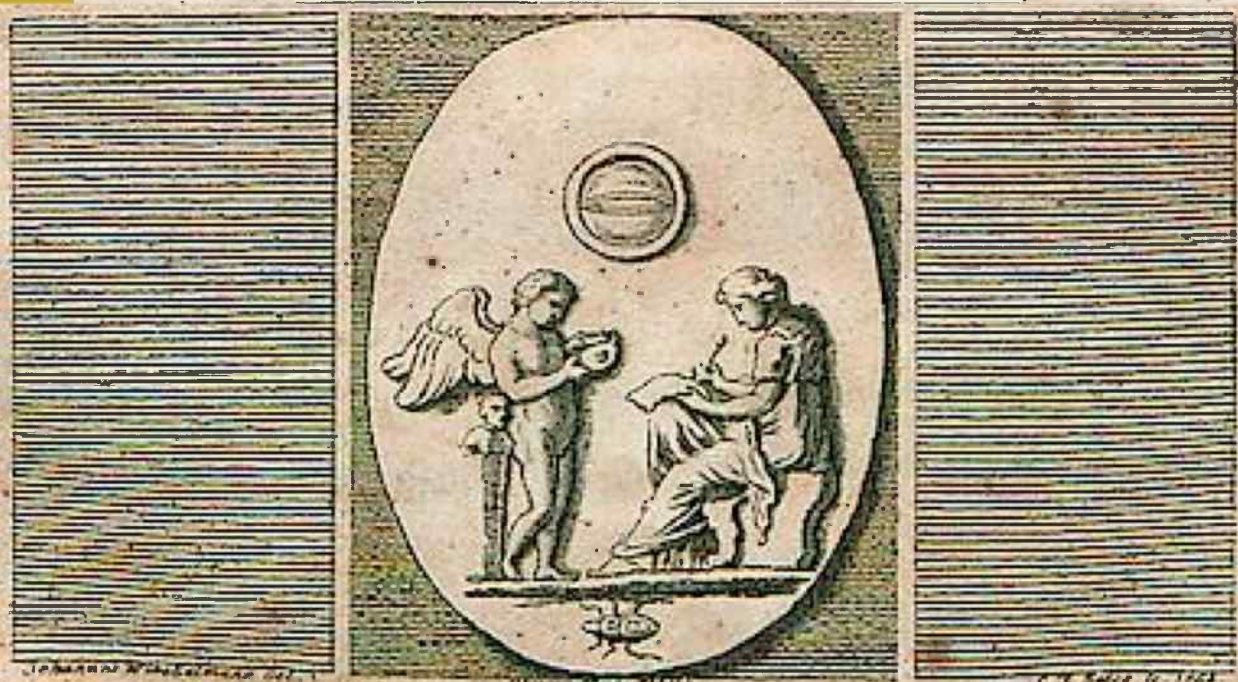
Sr. Königl. Majest. in Pohlen und Churfürstl. Durchl. zu Sachsen
hochbestallten Cammerherrn u. u.

Dresden 1762,
Verlegt George Conrad Walther,
Königlicher Hof-Buchhändler.

J. J. Winckelmann,
«Ειδήσεις για τις
ανακαλύψεις στο
Ηράκλειο»,
Δρέσδη 1762.

Johann Winckelmanns
Sendschreiben
von den
Herculanischen Entdeckungen.

Dresden 1762,
Verlegt's George Conrad Walther,
Königlicher Hof-Buchhändler.

Johann Winckelmanns,
Präsidentens der Alterthümer zu Rom, und Scrittore der Vaticanischen Bibliothek,
Mitglieds der Königl. Englischen Societät der Alterthümer zu London, der Maleracademie
von St. Luca zu Rom, und der Petrurischen zu Cortona,

Geschichte der Kunst des Alterthums.

Erster Theil.

Mit Königl. Pohlnisch. und Churfürstl. Sächs. allergnädigsten Privilegio.

Dresden, 1764.

In der Waltherschen Hof-Buchhandlung.

J. J. Winckelmann,
«Ιστορία της τέχνης
στην αρχαιότητα»,
Δρέσδη 1764.

Johann Winckelmanns,
Präsidentens der Alterthümer zu Rom, und Scrittore der Vaticanischen Bibliothek,
Mitglieds der Königl. Englischen Societät der Alterthümer zu London, der Maleracademie
von St. Luca zu Rom, und der Petrurischen zu Cortona,

Geschichte der Kunst

Mit Königl. Pohlnisch. und Chursächs. Eöchs. allergnädigsten Privilegio.

Dresden, 1764.

In der Waltherischen Hof-Buchhandlung.

MONUMENTI ANTICHI INEDITI

SPIEGATI ED ILLUSTRATI

DA

GIOVANNI WINCKELMANN

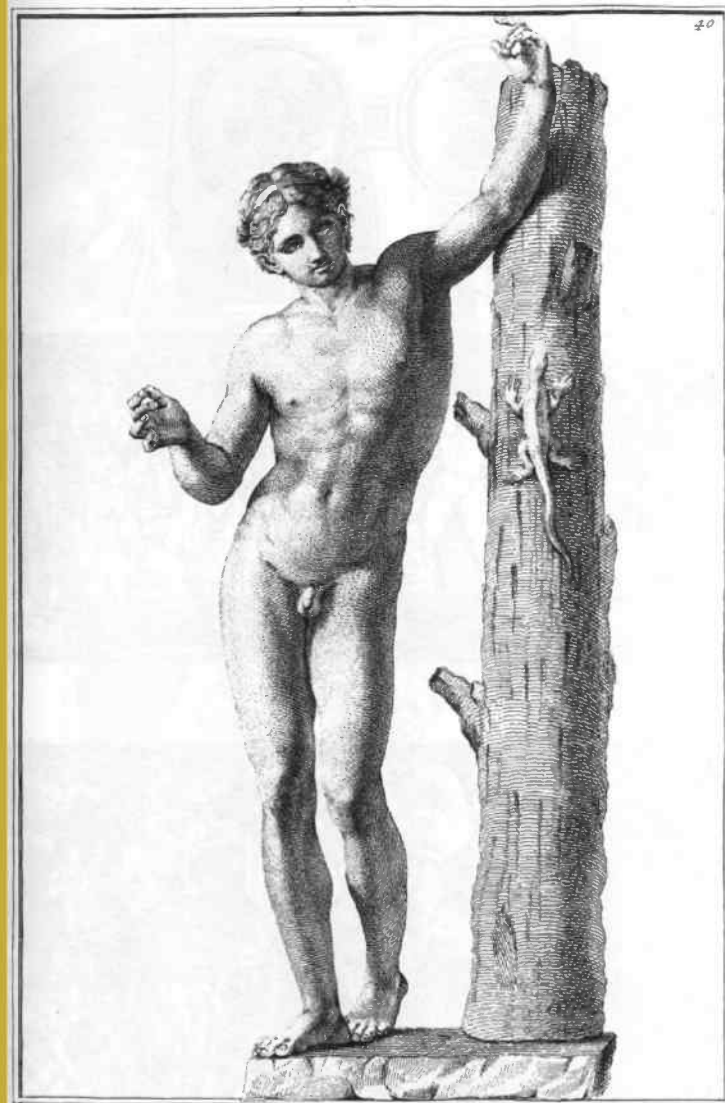
PREFETTO DELLE ANTICHITÀ DI ROMA

VOLUME SECONDO

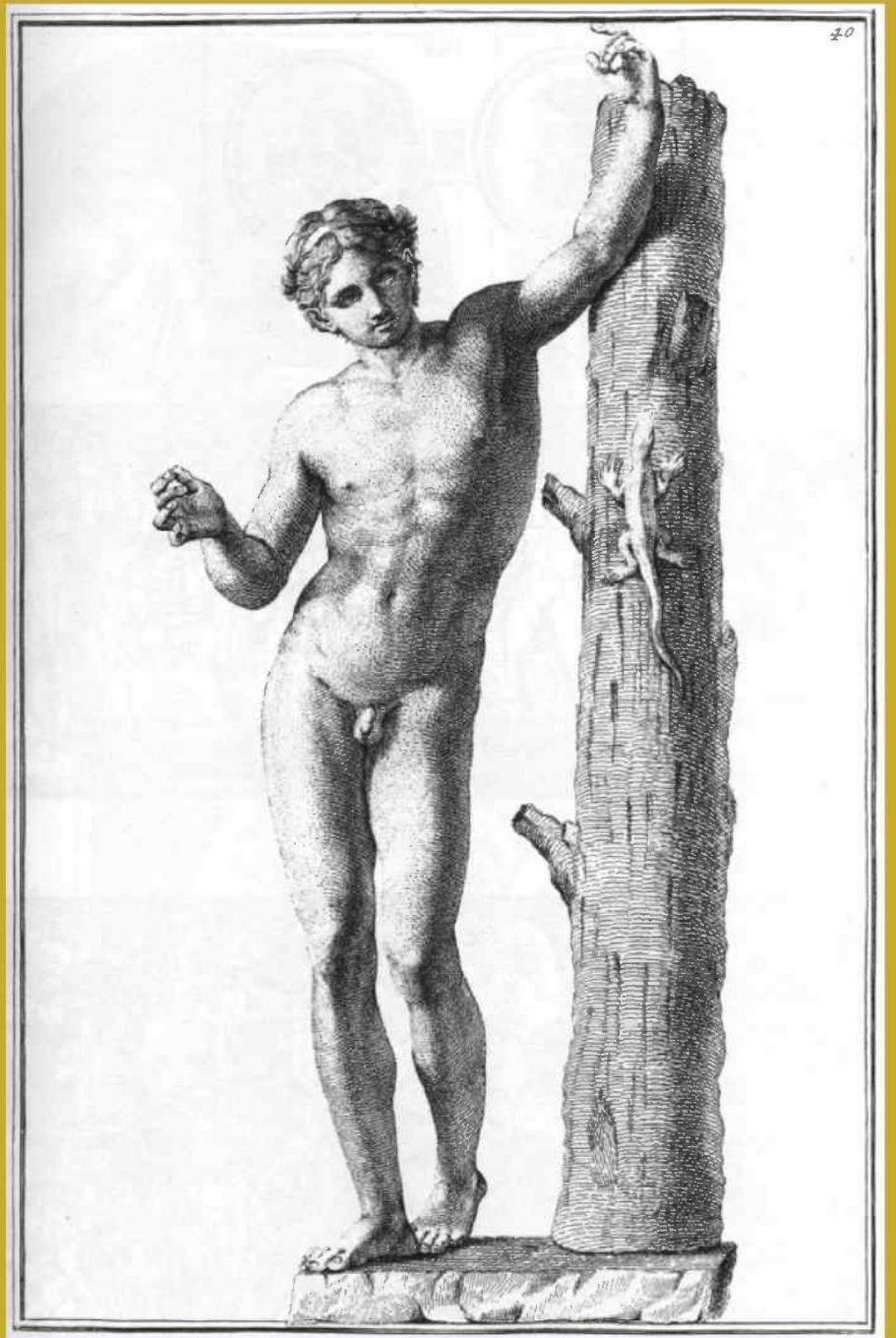
ROMA MDCCLXVII.

A SPESE DELL' AUTORE

J. J. Winckelmann,
«Αθημοσίευτα μνημεία»,
Ρώμη 1767.

Άνω: Χαλκογραφία από το
έργο, «Σάτυρος με σάβρα».

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ
ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

ΥΠΟ
ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΥ ΡΟΣΣΙΟΥ •

Δ. Φ., πρώην Γεν. 'Εφόρου τῶν 'Αρχαιοτήτων, Τακτ. Καθηγητοῦ τῆς 'Αρχαιολογίας παρὰ τῷ Β. 'Οθωνεῖο Πανεπιστημίῳ, 'Εταίρου 'Αντεπιστέλλοντος τοῦ Β. Καταστήματος τῶν Γαλλιῶν καὶ τῶν ἐν Βερολίῳ καὶ ἐν Μονάχῳ Β. 'Ακαδημιῶν τῶν 'Επιστημῶν, Τακτ. 'Εταίρου τῆς ἐν 'Ρώμῃ 'Εταιρίας δι' ἀρχαιολογικὴν ἀλληλογραφίαν, 'Εταίρου 'Επιτίμιου τῆς ἐν Λειψία 'Ἑλλην. 'Εταιρίας, κ.τ.λ.

.....
" Ἐξ ἐν μοι τῶν ἰσθμῶν τινὲς λαθεῖν ὑποτίσαντες ἐπὶ τῶν
" εὐδὴν ἔχουσιν ἱερῆς ἀρχαιολογίας ἀπέμεινον".
.....

ΔΙΑΝΟΜΗ ΠΡΩΤΗ.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΜΕΧΡΙΣ ΑΛΩΣΕΩΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ.

ΑΘΗΝΗΣΙ,

ΕΚ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ

1841.

(Πωλεῖται παρὰ Α. ΝΑΥΤ βιβλιοπώλῃς.)

175. e. 116.

Ο Λουδοβίκος Ρόσς ήταν ο πρώτος καθηγητής αρχαιολογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Εξέδωσε ένα «Εγχειρίδιον της Αρχαιολογίας των Τεχνών», Αθήνα 1841.

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ
ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

ΥΠΟ

ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΥ ΡΟΣΣΙΟΥ •

Δ. Φ., πρώην Γεν. Έφόρου τῶν Ἀρχαιοτήτων, Τακτ. Καθηγητοῦ τῆς Ἀρχαιολογίας παρὰ τῷ Β. Ὄθωνεῖω Πανεπιστημίῳ, Ἑταίρου Ἀντεπιστέλλοντος τοῦ Β. Καταστήματος τῶν Γαλλιῶν καὶ τῶν ἐν Βερολίῳ καὶ ἐν Μονάχῳ Β. Ἀκαδημιῶν τῶν Ἐπιστημῶν, Τακτ. Ἑταίρου τῆς ἐν Ῥώμῃ Ἑταιρίας δι' ἀρχαιολογικὴν ἀλληλογραφίαν, Ἑταίρου Ἐπιτίμιου τῆς ἐν Λειψία Ἑλλην. Ἑταιρίας, κ.τ.λ.

Περιγραφή της Ολυμπίας από τον περιηγητή **Παυσανία**:

[5, 10, 3] (ο ναός του Διός) πεποίηται δὲ ἐπιχωρίου πώρου. ὕψος μὲν δὴ αὐτοῦ ... ὀκτὼ πόδες καὶ ἐξήκοντα ... [5, 10, 6] τὰ δὲ ἐν τοῖς ἀετοῖς, ἔστιν ἔμπροσθεν Πέλοπος ἢ πρὸς Οἰνόμαον τῶν ἵππων ἄμιλλα ...

Ο ναός του Διός

- κατά την περιγραφή του Πausανία:
- «κτίστηκε από εντόπιο πωρόλιθο»
- «είχε ύψος 68 πόδια, πλάτος 95 και μήκος 230»
- «ο αρχιτέκτων λεγόταν Λίβων και ήταν εντόπιος»
- «είχε κεραμίδα από πεντελικό μάρμαρο»

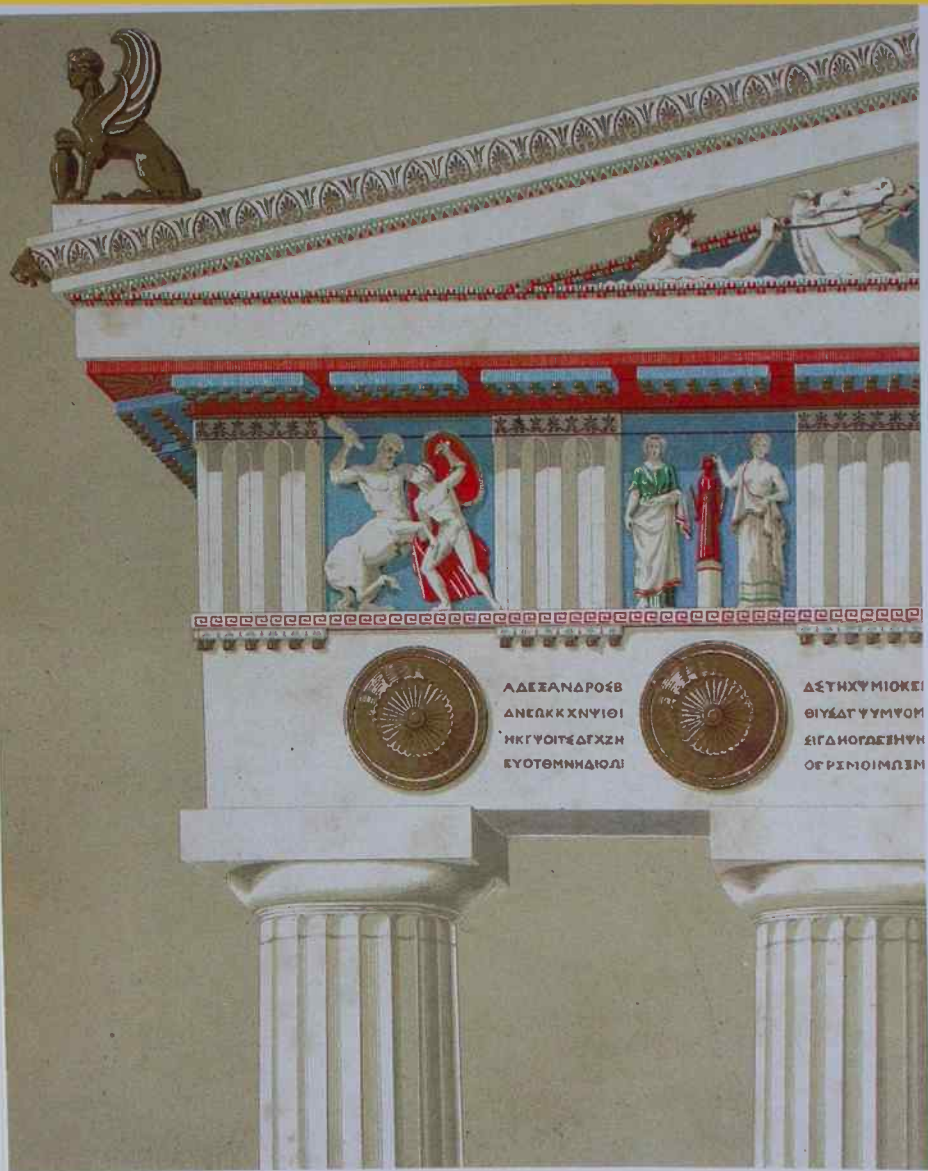
Ο ναός του Διός

- κατά την περιγραφή του Πausανία:
- «έφερε στο μπροστινό αέτωμα παράσταση του Πέλοπα και του Οινόμαου που προετοιμάζουν τον αγώνα τους με άμαξες»
- (εννοείται ότι το «μπροστινό» αέτωμα είναι το ανατολικό, δηλ. εκεί που ήταν η είσοδος του ναού)
- «ανάμεσά τους έστεκε ο Δίας»

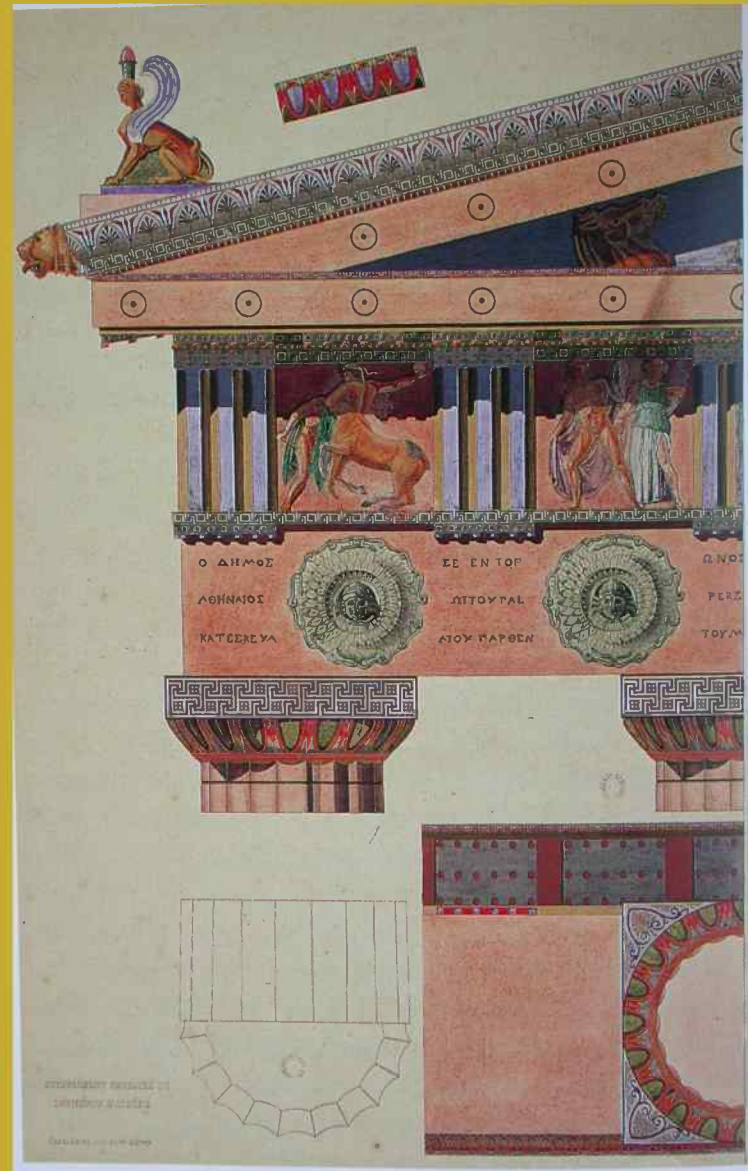

Μερικά στοιχεία για την ελληνική αρχαιολογία

- Μάιος του 1834: Αρχαιολογικός νόμος
- Οκτώβριος του 1834: πρώτες ανασκαφές στη Ακρόπολη
- 1835: Απομάκρυνση της στρατιωτικής φρουράς από την Ακρόπολη
- 1882-1890: Ανασκαφές υπό τον Παναγιώτη Καββαδία

Franz Kugler, 1835

Gottfried Semper, 1834

Μερικά στοιχεία για την ελληνική αρχαιολογία

- 1833: Ίδρυση της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας ως Κρατικής Υπηρεσίας
- Από το 1837: Μάθημα αρχαιολογίας στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
- Επιστημονική ενασχόληση με τις Ελληνικές αρχαιότητες

Μερική βιβλιογραφία

- Αγγελικής Κόκκου, Η μέριμνα για τις αρχαιότητες στην Ελλάδα και τα πρώτα μουσεία (Εκδόσεις Καπόν, 2010)
- Alain Schnapp, Η κατάκτηση του παρελθόντος. Οι απαρχές της Αρχαιολογίας (Παν/κές εκδόσεις Κρήτης, 2004)

Μερική βιβλιογραφία

- Β. Χ. Πετράκου, Τα 170 χρόνια της Αρχαιολογικής Εταιρείας 1837-2007 (2007)
- Μαίρης Πάντου – Martin Kreeb, Ο Λουδοβίκος Ρόσς ως Γενικός Έφορος Αρχαιοτήτων: τα πρώτα χρόνια, στο: Η. R. Goette – Όλγας Παλαγγιά, Ludwig Ross και η Ελλάδα (2005) 73-84